

CARTA ASAT

Principiile de funcționare și dezvoltare a parteneriatelor ASAT

1. Filozofia generală

Această Cartă definește valorile, principiile și angajamentele la care trebuie să subscrie persoanele care doresc să facă parte dintr-un parteneriat ASAT.

Parteneriatele ASAT au obiectivul de a contribui la dezvoltarea unei agriculturi durabile și la promovarea unei economii solidare între oraș și sat. Acestea urmăresc să asigure consumatorilor o alimentație sănătoasă, la un preț corect și accesibil.

2. Definiția generală a ASAT

Un ASAT este o asocierie între un producător și un grup de consumatori pentru susținerea agriculturii țărănești, având drept obiectiv preservarea și continuarea activității fermelor de proximitate, într-o logică a agriculturii durabile. În fapt, este vorba despre o agricultură țărănească, echitabilă din punct de vedere social și sănătoasă pentru consumatori și pentru mediul înconjurător.

ASAT urmărește să asigure consumatorilor posibilitatea de a cumpăra la un preț echitabil produse alimentare de calitate și de a alege, în cunoștință de cauză, modul în care acestea sunt realizate.

De asemenea, consumatorii au posibilitatea de a participa la preservarea și dezvoltarea unei activități agricole locale în respect față de principiile dezvoltării durabile.

Fiecare parteneriat ASAT reunește un grup de consumatori și un producător de proximitate într-un parteneriat exprimat printr-un contract de angajament, prin intermediul căruia fiecare consumator cumpără la începutul unui sezon o parte din producția agricultorului, producție ce îi este livrată periodic la un preț constant.

Producătorul se angajează să furnizeze produse de calitate în acord cu principiile Cartei ASAT.

3. Principiile generale ale ASAT

Parteneriatele ASAT respectă următoarele principii fondatoare:

- producție de dimensiune umană, adaptată tipurilor de cultură și modului de creștere a animalelor specifice contextului local;

- producție care să respecte natura, mediul înconjurător și animalele: dezvoltarea biodiversității culturilor, fertilității solului, producerea fără îngrășăminte chimice de sinteză și pesticide, gestionarea economică a apei;
- bună calitate a produselor: din punct de vedere gustativ, al sănătății și al mediului înconjurător;
- sprijin pentru o agricultură țărănească locală;
- solidaritate și legături active cu toți actorii locali implicați pentru a menține o agricultură durabilă și un comerț solidar;
- respectul față de normele sociale în raport cu angajații fermei, incluzând aici și personalul temporar (sezonier);
- promovarea transparenței în actele de cumpărare, în modul de producție, de transformare (procesare) și de vânzare a produselor agricole;
- acompanierea producătorilor spre autonomie, înțeleasă drept capacitate de a fi stăpân pe propriile alegeri;
- proximitatea producătorului și consumatorilor este indispensabilă pentru o legătură directă între ei și pentru a favoriza circuitul cel mai scurt al produselor alimentare;
- un parteneriat ASAT pentru fiecare producător și grupul său local de consumatori;
- formalizarea și respectarea contractelor în fiecare sezon între consumatori și producători;
- nici un intermediar între producător și consumatori, nici un produs nu poate fi cumpărat de către producător și revândut consumatorilor;
- stabilirea în fiecare sezon a unui preț echitabil între producător și consumatori;
- informare frecventă a consumatorilor cu privire la procesul de cultivare a produselor;
- solidaritatea consumatorilor cu producătorul în timpul incidentelor naturale;
- participare activă a consumatorilor ASAT, exprimată inclusiv prin responsabilizarea față de creșterea numărului de aderenți;
- sensibilizarea aderenților ASAT cu privire la particularitățile agriculturii țărănești.

4. Crearea unui ASAT

Realizarea unui parteneriat ASAT se face la inițiativa unui grup de consumatori motivați, care doresc să susțină o agricultură țărănească de proximitate sau a unui producător.

Odată identificat producătorul, grupul de inițiativă al consumatorilor va realiza cel puțin o vizită la ferma agricultorului. Consumatorii și producătorul vor stabili împreună un mod de funcționare în conformitate cu principiile acestei Carte, definitivând totodată și contractul. Respectul Cartei ASAT constituie condiția inițială pentru asocierea de tip ASAT între producător și consumatori.

5. Reguli de funcționare a unui ASAT

5.1. Contractul

Contractul este stabilit între grupul de consumatori și producător. Durata contractului este dată de sezonul agricol. Contractul cuprinde distribuția periodică a produselor de către agricultor într-un loc stabilit, o zi în care se realizează aceasta și un orar regulat, precum și un preț construit transparent prin înțelegere între consumatori și producător.

Contractul trebuie să precizeze lista cu produsele planificate, pe care producătorul urmărește să le furnizeze periodic către consumatori.

Consumatorii se angajează să plătească în avans produsele, în conformitate cu o modalitate precizată. Ei se angajează să găsească un înlocuitor, pentru situația în care trebuie să renunțe la contract.

Producătorul se angajează să realizeze toate eforturile necesare pentru a răspunde angajamentelor sale de a furniza produse de calitate consumatorilor în cantitatea și tranșele stabilite.

5.2. Cumpărarea de produse complementare

ASATienii care doresc achiziționarea unor produse complementare (carne, brânză, fructe, produse apicole ș.a.) trebuie să creeze în mod obligatoriu un alt parteneriat ASAT. Ei vor identifica alți posibili consumatori interesați de acest tip de produse.

5.3. Costul produselor furnizate

În sistemul ASAT, calculul prețului trebuie să țină cont de costurile exploatației agricole. Modul de calcul al prețului trebuie să fie în **totalitate transparent**.

Producătorul trebuie să furnizeze în mod constant informații către consumatori pentru a le permite acestora să verifice dacă termenii contractului sunt respectați.

Dacă producătorul se găsește într-o situație care nu-i permite furnizarea produselor în cantități suficiente și acest lucru se întâmplă din motive independente de voința sa – calamitate naturală sau incidente meteorologice neprevăzute (secetă prelungită, variații mari de temperatură, expunerea culturii la ploii acide, grindină, invazii de dăunători ș.a.) – producătorul trebuie să informeze imediat consumatorii asupra acestui aspect.

5.4. Producția

Modul de producție trebuie să respecte principiile Cartei ASAT.

O structură ASAT și consumatorii săi pot ajuta un agricultor să-și dezvolte exploatația spre un model de producție în respect față de natură și mediul înconjurător. În contractul cu agricultorul vor fi stabilite obiective clare de dezvoltare.

Toate produsele trebuie să provină din exploatația producătorului. Nici un produs nu poate fi cumpărat și revândut. Pe de altă parte, orice alt produs complementar livrat în cadrul parteneriatelor ASAT trebuie să facă obiectul unui alt contract specific încheiat între consumatori și producător.

Programarea produselor ce urmează să fie furnizate consumatorilor trebuie să se realizeze înainte de începerea unui sezon, prin consultări între producător și consumatori.

5.5. Livrarea și distribuția

Livrarea trebuie să se realizeze în mod direct de către producător. Acest lucru este indispensabil pentru a păstra legătura între consumatori și producător. Distribuția se realizează cu ajutorul consumatorilor.

Pe timpul vacanței, fiecare membru ASAT trebuie să își găsească un înlocuitor pentru preluarea coșului.

5.6. Plata

Consumatorii se angajează financiar pe perioada unui sezon întreg. Ei vor efectua o plată în avans a coșurilor care le vor fi livrate. Obiectivul este de a permite producătorului să dispună de un fond de rulment suficient pentru a putea realiza investițiile necesare sau pentru a acoperi diferite costuri cu pregătirea sezonului următor.

Plata se realizează în una, două sau mai multe tranșe fixate prin înțelegerea dintre consumatori și producător.

Totodată, pot fi stabilite modalități specifice de plată pentru persoanele care au unele dificultăți financiare.

5.7. Comunicarea internă

Consumatorii și producătorul vor folosi diferite moduri de comunicare în vederea difuzării informației, derulării de acțiuni comune și favorizării unui comportament transparent.

5.8. Evaluarea

O activitate de evaluare a parteneriatului ASAT trebuie să se realizeze în mod periodic împreună cu toți aderenții. Acest fapt permite să se evalueze dacă obiectivele inițiale și Carta sunt respectate. De asemenea, aceste întâlniri contribuie la îmbunătățirea modului de funcționare a parteneriatului, pentru a răspunde mai bine nevoilor consumatorilor.

5.9. Pentru a merge mai departe

Membrii parteneriatului ASAT trebuie să reflecteze asupra continuității și permanentizării activității. De asemenea, pot fi definite acțiuni care asigură creșterea angajamentului și implicării din partea consumatorilor: investiții solidare, cumpărare colectivă ș.a.m.d.